

Asia: VN/13605/2023 ja VN/13604/2023

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja hyvinvointialueiden rahoituksesta annettujen asetusten muuttaminen (siirtolaskelmien tarkistaminen)

Kysymykset

1. Yleistä ehdotuksesta ja sen tavoitteista.

Siirtolaskelmien tarkistaminen on kannatettavaa.

2. Huomioon otettavat erät.

Ovatko kunnan peruspalvelujen valtionosuusasetuksen luonnoksessa mainitut oikaistavat erät (2 momentin kohdat 1-6) perusteltuja ja niiden huomioon ottamisen tapa mielestänne tasapuolinen kuntien välillä?

- 1. takautuvat pelastustoimen varallaolokorvaukset**
- 2. sote- ja pela- kuntayhtymien takautuvat alijäämät ja ylijäämät**
- 3. kunnan kirjaamatta jättämä osuus sote-kuntayhtymän alijäämästä**
- 4. sote- ja pela-kuntayhtymien ylijäämän palautus ja alijäämän kattaminen**
- 5. muiden sote-yhteistoimintaorganisaatioiden ja pelastuslaitosten 2-4 kohdissa tarkoitettu ylijäämän palautus tai alijäämän kattaminen**
- 6. palveluluokille kirjatut sote- ja pela -toimitilojen ja kiinteistöjen luovutusvoitot ja -tappiot sekä osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot ja -tappiot**

Edellä mainittujen erien huomioiminen on perusteltua ja menettelytapa vaikuttaa tasapuoliselta.

3. Onko mahdollisesti jokin muu merkittävästi laskelmia vääristävä erä?

Covid-menojen valtionkorvaus vaikutti edelleen vuoden 2022 tilinpäätökseen perustuvaan hyvinvointialueiden valtionrahoitukseen. Vaikka suurin osa vuoden 2022 valtionkorvauksesta syntyikin suoraan testaustoiminnan menoista, arvioon perustuva osuus korvauksesta vähentää

valtion nettorahoitusta. Lisäksi pandemian aikana syntyneen palveluvelan kattaminen edelleen syö hyvinvointialueen resursseja vuonna 2023.

4. Vaikutuksen merkittävyyden arviointi.

Kuntakohtainen tieto oikaistaisiin ainoastaan silloin, jos kyseinen tieto vääristää merkittävästi yksittäisen kunnan tai hyvinvointialueen rahoitusta. Merkittävänä pidettäisiin vaikutusta, joka olisi vähintään noin 30 euroa asukasta kohden laskettuna. Onko oikaisun kynnyks mielestänne oikea?

Rahoituksen oikaisun kynnyksen raja on liian korkea: käytännössä 30 euroa asukasta kohden tarkoittaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 6 milj. euroa. Oikeampi oikaisun kynnyks voisi olla esim. 10 euroa asukasta kohden, jolloin puhutaan 2 milj. eurosta.

5. Menettely. Näkemyksenne ehdotetun oikaisumenettelyn toimivuudesta (kysely kunnille ja kuntayhtymille=hyvinvointialueille, muut saatavissa olevat selvitykset ja tiedot, siirtolaskelmaluonnos ja sen kommentointimahdollisuus)?

HVA:lla ei ole näkyvyyttä kuntien kirjanpitoon niiden erien osalta, jotka liittyvät kaupungin keskitettynä tuottamiin tukipalveluihin. HVA:lla ei ole ollut eikä ole mahdollisuuksia eikä resursseja varmentaa tp21 tai tp22 tietojen osalta kaupunkien ilmoitusten sisältöä tai oikeellisuutta, eikä myöskään mahdollisuutta analysoida oman alueen tietojen oikeellisuutta verrattuna muiden alueiden vastaaviin tietoihin keskitettyjen tukipalvelujen osalta.

Merkittävin erä näistä on ICT järjestelmien ja palvelujen tuottaminen, joiden osalta rahoituspohjassa on puutteita ja oikaisutarpeiden yksilöinti kaupunkien tilinpäätöksistä haastavaa. Käytännössä kuitenkin sekä hyvinvointialueen että kaupungin näkökulmasta katettavaksi jää ja tulee lähes kaksinkertainen määrä järjestelmäkustannuksia.

Jatkuvien käyttökustannusten kattamiseen tarvittaisiin käytännössä erillinen valtionrahoitukseen pysyvästi vaikuttava oikaisuerä perustuen todellisiin kustannuksiin kuntien tilinpäätöstietojen sijasta.

6. Muita huomioita.

-

Aaltonen Pia
Vantaa-Keravan hyvinvointialue